

Motion till riksdagen 2005/06: MJ308

av Erling Wälivaara (kd)

Vildlaxen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att rädda vildlaxbeståndet i älvarna.

Motivering

Vattenkraftutbyggnaden på 1950–1960-talen satte stopp för produktion av laxyngel i många stora vildlaxälvar längs Norrlandskusten. Vattenkraftutbyggnarna förpliktade sig dock att sätta ut det antal laxsmolt som motsvarade älvens egen produktion. Bland de större älvarna med Östersjölax är idag bara Kalix- och Torneälvarna utbyggda.

Användningen av konstfiber vid tillverkning av fångstredskap på 1950-talet startade ett effektivt havsfiske (drivnät och drivgarn). Laxfisket förflyttades från kusterna och älvarna till havet. Cirka 70 % av laxfångsten är numera havsfiske. Återstående 30 % fördelas mellan kustfiskarna (binäringsfiskarna) och älvsfiskarna. Denna fördelning är orimlig. På grund av effektivt havsfiske har allt färre avelsfiskar år från år kommit på lekvandring till älvarna. En begränsning av havsfisket är därför nödvändig för att rädda vildlaxbeståndet i älvarna.

Enligt gjorda undersökningar skulle Torneälven, som utgör gränsälva mot Finland, kunna producera en halv miljon laxsmolt men på grund av det alltför stora havsfisket under de senaste årtiondena har alltför få lekande laxar kunnat återvända till älven vilket medfört att laxsmoltproduktionen blivit lägre.

En undersökning som utfördes 1995 av Tornedalsrådet pekar på att inkomsterna från laxfisket i Torneälvens vattensystem skulle kunna bli upp till 500 miljoner kronor per år om Torne-, Lainio- och Muonioälvarnas naturresurser utnyttjas fullt ut.

En utbyggnad av laxfisket skulle kunna medföra nya arbetstillfällen i en bygd som uppvisar de högsta arbetslöshetssiffrorna i landet.

Umeå universitet har i ett utredningsprojekt "Laxen tillbaka till våra älvar" beräknat att ett fullt utbyggt sportfiske i Norr- och Västerbottens älvar kan

Fel! Okänt namn på

omsätta ca 200 miljoner kronor och utgöra underlag för ca 180 helårsarbeten. Som jämförelse kan nämnas att förstahandsvärdet av hela det svenska yrkesfisket efter Östersjölax 1994 uppgick till 15,5 miljoner kronor.

Den årligen återkommande frågan mellan havs-, kust- och älvsfiskarna om var och när laxfiske får bedrivas beror på en illa förd fiskepolitik i Sverige. Enligt min mening måste nya initiativ till en gemensam vildlaxpolitik tas med den finska regeringen för att rädda vildlaxen i våra älvar och få ett slut på de årligen återkommande diskussionerna om var, när och hur laxfiske får bedrivas.

Stockholm den 27 september 2005

Erling Wälivaara (kd)